

Název bodu jednání:

Strategie rozvoje školství pro město Příbram

Předkládá:

Rada města

Zpracovala:

Ing. Lea Enenkelová, vedoucí odboru

Projednáno:

v RM dne 24.08.2026

Text usnesení RM:

R.usn.č.0743/2026

Organizační uspořádání MŠ a školního stravování ve městě Příbram

Rada města

1. doporučuje ZM

1. schválit záměr splynutí současných třinácti mateřských škol zřizovaných městem do tří nově vzniklých příspěvkových organizací při zachování stávajících pracovišť.
2. záměr reorganizovat poskytování školního stravování do jedné samostatné příspěvkové organizace zajišťující školní stravování ve všech mateřských, základních a středních školách zřizovaných městem.

2. doporučuje ZM

uložit Radě města Příbram a Odboru školství, kultury a sportu:

1. projednat nové organizační uspořádání s dotčenými řediteli.
2. informovat zaměstnance dotčených škol a školských zařízení a rodičovskou veřejnost o důvodech a výhodách nového organizačního uspořádání.
3. konzultovat s Krajským úřadem Středočeského kraje a orgány ochrany veřejného zdraví podmínky nového organizačního uspořádání.
4. dodržet termíny časového harmonogramu tak, aby cílové uspořádání bylo plně funkční od 1. ledna 2028.

3. ukládá

OVV zařadit tento materiál na program jednání ZM dne 16.09.2026

Napsala:

Mgr. Martina Brettlová

Návrhy na usnesení:

ZM

I. s c h v a l u j e X n e s c h v a l u j e

1. záměr *splynutí/sloučení* současných třinácti mateřských škol zřizovaných městem do tří nově vzniklých příspěvkových organizací při zachování stávajících pracovišť.
2. záměr reorganizovat poskytování školního stravování do jedné samostatné příspěvkové organizace zajišťující školní stravování ve všech mateřských, základních a středních školách zřizovaných městem.

II. u k l á d á

Radě města Příbram a Odboru školství, kultury a sportu:

1. projednat nové organizační uspořádání s dotčenými řediteli
2. informovat zaměstnance dotčených škol a školských zařízení a rodičovskou veřejnost o důvodech a výhodách nového organizačního uspořádání
3. konzultovat s Krajským úřadem Středočeského kraje a orgány ochrany veřejného zdraví podmínky nového organizačního uspořádání

4. dodržet termíny časového harmonogramu tak, aby cílové uspořádání bylo plně funkční od 1. ledna 2028

Důvodová zpráva:

Rada města usnesení R.usn. č. 0743/2026 dne 24.08.2026 předkládá zastupitelstvu města organizační uspořádání MŠ a školního stravování ve městě Příbram.

Nové organizační uspořádání mateřských škol zřizovaných městem Příbram a nové organizační uspořádání školního stravování dětí a žáků škol zřizovaných městem Příbram vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v novém § 179a, stanoví, že každá obcí zřízená právnická osoba vykonávající činnost mateřské, základní nebo střední školy nebo jejich kombinace musí mít k 30. září alespoň v jednom ze tří bezprostředně předcházejících let celkem nejméně 180 dětí nebo žáků. Výjimku má pouze obec, která zřizuje jen jednu takovou právnickou osobu a zvláštní výjimky se týkají některých speciálních a menšinových škol. V případě města Příbram se to tedy týká prakticky všech mateřských škol s výjimkou waldorfské, která je součástí waldorfské školy.

Při reorganizaci příspěvkových organizací je možné využít právního institutu sloučení, nebo splynutí. Při sloučení příspěvkových organizací jedna z dosavadních organizací zůstává zachována jako přejímající organizace, zatímco ostatní zanikají a jejich majetek, práva a závazky na ni přecházejí v rozsahu určeném zřizovatelem. Naproti tomu při splynutí zanikají všechny dosavadní organizace a vzniká zcela nová příspěvková organizace, na kterou přechází jejich majetek, práva a závazky. Sloučení tak zachovává právní kontinuitu jedné z původních organizací, zpravidla včetně jejího ředitele, zatímco splynutí vede ke vzniku nového právního subjektu s novým ředitelem.

Jako vhodnější varianta se v případě mateřských škol jeví splynutí, a to z důvodu transparentnějšího způsobu uspořádání, při němž není předem preferována žádná z původních organizací ani její vedení. V případě splynutí se vedení nové organizace vybírá v rámci nově vypsání konkurzního řízení na pracovní pozici ředitel/ředitelka mateřské školy. Při variantě sloučení zůstává ředitel organizace, ke které se ostatní slučují.

Při posuzování možných variant splynutí nebo sloučení mateřských škol byla zohledněna všechna hlediska (pedagogické, organizačně provozní, finanční...) a jako nejvhodnější uspořádání se jeví vznik tří podobně velkých příspěvkových organizací s pracovišti, kterými budou stávající mateřské školy. Přičemž je třeba zdůraznit, že se bude jednat v podstatě o administrativní záležitost, neboť záměrem města by měla být snaha zachovat identitu a jedinečnost jednotlivých mateřských škol.

Návrh na reorganizaci zařízení školního stravování není podáván z důvodu legislativních změn a z nich vyplývajících povinností zřizovatelů, ale z důvodů ekonomických. Z velké části odpadá i důvod transparentnějšího uspořádání (jak je tomu v případě mateřských škol), protože by se mělo jednat spíše o servisní organizaci. Lze tak vybrat současný subjekt (např. jednu ze dvou samostatných školních jídelen), ke kterému se sloučí druhá ze samostatných školních jídelen a zapíše v rejstříku škol a školských zařízení jídelny ze všech mateřských a základních škol.

Podrobnější informace k tématu včetně konkrétních návrhů a předpokládaného časového harmonogramu s cílovým datem k 01.01.2028 jsou obsahem přílohy, která je součástí tohoto materiálu.

Organizační uspořádání mateřských škol a školního stravování v Příbrami

Analýza a doporučení pro Zastupitelstvo města Příbram

Zpracoval: Mgr. Jan Vöröš Mušuta, nezávislý konzultant

Pracovní podklad pro rozhodnutí města, srpen 2026

1. Manažerské shrnutí

Příbram stojí před **povinnou i věcně žádoucí** změnou. Nový § 179a školského zákona zavádí **minimální velikost 180 dětí nebo žáků pro každou právnickou osobu** zřízenou obcí, která vykonává činnost mateřské, základní nebo střední školy. Přechodné období umožňuje stávající uspořádání zachovat **do konce roku 2028**; od roku 2029 již musí být městská síť s pravidlem v souladu.

V Příbrami funguje 14 mateřských škol se 16 pracovišti a kapacitou 1 334 míst, ve kterých se aktuálně vzdělává cca 1 185 dětí. Jedna z mateřských škol je zřizována v subjektu spolu se základní a střední školou, proto ji do plánů na reorganizaci dále nezahrnuji.

Doporučuji **model tří mateřských škol** (samostatných právních subjektů); jedná se o kompromis mezi požadovanou minimální velikostí škol, uřiditelností organizací a výhodností financování ze státního rozpočtu. Oproti jediné velké organizaci zachovává tento model tři vedení mateřských škol a vytváří tak různorodější prostředí, ve kterém si vedení jednotlivých organizací může být navzájem podporou, zdrojem inspirace i zdravou konkurencí. Každá ze tří organizací musí být sestavena tak, aby i při demografickém poklesu bezpečně překročila hranici 180 dětí. Varianta tří subjektů umožňuje zachování vyšší ředitelské a podpůrné kapacity (z titulu odpočtů přímé pedagogické činnosti) než při vytvoření jednoho nebo dvou subjektů.

Obec může pro školu nebo školské zařízení použít vedle příspěvkové organizace také školskou právnickou osobu (dále také jen „ŠPO“). Při jediném veřejném zřizovateli však forma ŠPO nenabízí více výhod než forma příspěvkové organizace. Vzhledem k organizační náročnosti zřízení ŠPO doporučuji při reorganizaci mateřských škol zachovat formu příspěvkové organizace.

V oblasti stravování doporučuji vytvořit jednu příspěvkovou organizaci pro všechny dosavadní samostatné školní jídelny, mateřské školy i základní školy, včetně provozů obsluhujících waldorfskou školu. Právní sjednocení samo o sobě úsporu nevytvoří; vytváří však předpoklady pro postupnou optimalizaci zajištění školního stravování, které nelze jinak při roztříštěnosti stávající soustavy škol a školských zařízení dosáhnout.

Provedený benchmarking mzdových nákladů zajištění školního stravování ukázal hrubý roční potenciál úspory mzdových nákladů zaměstnavatele ve stravování přibližně 2,8 až 10,0 mil. Kč. Za realistický plánovací scénář považuji 6,3 mil. Kč ročně, tedy 12,5 % dnešních mzdových nákladů. Další potenciál úspor vyplývá z provozních a investičních úspor, který vyplynou z efektivizace zajištění školního stravování v rámci jedné organizace.

Rozhodnutí, která jsou nyní potřebná

1. Schválit cílový organizační model: tři příspěvkové organizace mateřských škol a jedna příspěvková organizace školního stravování. Rozhodnutí o splynutí mateřských škol a reorganizaci zařízení

školního stravování; je pouze organizačním rozhodnutím; zůstanou zachována všechna pracoviště MŠ i dostupnost školního stravování.

2. Pověřit radu města a odbor školství a kultury, aby připravili realizaci splynutí/sloučení příspěvkových organizací.
3. Pověřit zaměstnance městského úřadu k projednání změn s orgánem, který vede rejstřík škol a školských, řediteli škol a školských zařízení a k informování rodičovské veřejnosti.

2. Účel, rozsah a metodika tohoto materiálu

Materiál je určen pro strategické rozhodnutí zastupitelstva o budoucím uspořádání sítě škol a školských zařízení ve městě Příbram. Posuzuje právní rámec, vývoj počtu dětí, varianty právního uspořádání MŠ, model centralizovaného stravování, finanční výhodnost a doporučený postup realizace změn. Nejde o individuální personální plán ani o konečné rozhodnutí, které konkrétní pracoviště budou patřit do každého ze tří MŠ subjektů.

Podkladem jsou:

- prezentace „Organizační uspořádání mateřských škol v Příbrami_pro ředitelky MŠ“;
- Strategie rozvoje školství pro město Příbram (analytická, návrhová a implementační část);
- metodický materiál MŠMT „Školská právnická osoba 2026“, zejména části o organizačních jednotkách a srovnání ŠPO s příspěvkovou organizací;
- benchmarking platových nákladů škol a školských zařízení města Příbram: sešit „Příbram - analýza nákladů škol a školských zařízení“;
- aktuální znění školského zákona, související novely, právní úprava obecních příspěvkových organizací a vyhláška o školním stravování.

Finanční scénáře možných úspor plynoucích ze sloučení školního stravování porovnávají zařízení školního stravování pouze uvnitř dvou typově odlišných skupin: jídelny ZŠ a samostatné jídelny na jedné straně, jídelny MŠ na straně druhé. Tím se omezuje zakreslení dané rozdílným rozsahem práce a režimem výdeje.

3. Právní kontext a termíny

Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, v novém § 179a, stanoví, že každá obcí zřízená právnická osoba vykonávající činnost MŠ, ZŠ, SŠ nebo jejich kombinace musí mít k 30. září alespoň v jednom ze tří bezprostředně předcházejících let celkem nejméně 180 dětí nebo žáků. Výjimku má mimo jiné obec, která zřizuje pouze jednu takovou právnickou osobu; zvláštní výjimky se týkají některých speciálních a menšinových škol.

Pravidlo bylo vloženo zákonem č. 267/2025 Sb. s účinností od 1. ledna 2026. Přejícné ustanovení umožňuje obcím, které měly k tomuto dni dvě nebo více školských právnických osob, odložit splnění požadavku do 31. prosince 2028. Změny tedy musí být účinné nejpozději tak, aby město bylo od 1. ledna 2029 v souladu se zákonem.

Důvodová zpráva k novele uvádí jako účel omezení administrativní roztříštěnosti, sdílení podpůrných kapacit a efektivnější řízení. Zákon nenařizuje uzavřít budovu školy. Jedna právnická osoba může vykonávat činnost více škol a školských zařízení a jedna škola může mít více pracovišť. Zákon proto míří primárně na právní a řídicí uspořádání. Viz důvodová zpráva k novele školského zákona.

Pro zápisy a změny v rejstříku škol a školských zařízení platí obecně termín podání do 30. září pro následující školní rok; zákon připouští v odůvodněných případech prominutí termínu. Převod činnosti školy nebo školského zařízení na jinou právnickou osobu je nutné s rejstříkovým orgánem připravit jako

věcně zásadní změnu. Město by proto nemělo spoléhat na výjimku a má předjednat harmonogram s Krajským úřadem Středočeského kraje nejpozději začátkem roku 2027.

Rozhodnutí o zřízení, zrušení, sloučení nebo splynutí obecní příspěvkové organizace a schválení její zřizovací listiny je vyhrazeno zastupitelstvu podle § 84 odst. 2 písm. d) zákona o obcích. Při sloučení či splynutí musí zřizovatel určit den změny a nástupnictví v majetku, právech a závazcích podle § 27 zákona č. 250/2000 Sb.

Při reorganizaci příspěvkových organizací je možné využít právního institutu sloučení, nebo splynutí. Při sloučení příspěvkových organizací jedna z dosavadních organizací zůstává zachována jako přejímající organizace, zatímco ostatní zanikají a jejich majetek, práva a závazky na ni přecházejí v rozsahu určeném zřizovatelem. Naproti tomu při splynutí zanikají všechny dosavadní organizace a vzniká zcela nová příspěvková organizace, na kterou přechází jejich majetek, práva a závazky. Sloučení tak zachovává právní kontinuitu jedné z původních organizací, zpravidla včetně jejího ředitele, zatímco splynutí vede ke vzniku nového právního subjektu s novým ředitelem. U mateřských škol doporučuji zvolit formu splynutí, protože se jedná o transparentnější způsob uspořádání, při němž není předem preferována žádná z původních organizací ani její vedení (při sloučení by zůstala ředitelka organizace, ke které by se ostatní slučovaly); vedení nových organizací se vybere transparentně v rámci nově vypsaných konkurzních řízení na pracovní pozice ředitel/ředitelka mateřské školy. U zařízení školního stravování tento důvod z velké části odpadá, protože se jedná spíše o servisní organizaci a lze tak vybrat subjekt (např. jednu ze dvou samostatných jídelen), ke kterému se sloučí druhá z jídelen a zapíše v rejstříku škol a školských zařízení jídelny ze všech mateřských a základních škol.

4. Výchozí stav v Příbrami

Ukazatel	Hodnoty
Počet MŠ / právních subjektů	13 samostatných MŠ + Waldorfská MŠ ve společném subjektu = 14 MŠ.
Pracoviště	15 pracovišť samostatných MŠ; 16 včetně Waldorfské MŠ.
Kapacita	1 298 míst bez Waldorfské MŠ; 1 334 míst včetně Waldorfské MŠ.
Počet dětí	1 134 bez Waldorfské MŠ; 1 170 včetně Waldorfské MŠ (stav k 30. září 2024).
Obsazenost	88,5 % bez Waldorfské MŠ; 88,8 % včetně Waldorfské MŠ.

Demografická [predikce MŠMT](#) očekává v ORP Příbram v horizontu přibližně pěti let pokles počtu dětí předškolního věku **téměř o třetinu**; strategie města přebírá projekci MŠMT pro celé ORP: počet dětí v MŠ v celém ORP má klesnout z 2 520 v roce 2024 na 1 835 v roce 2029, tedy o 27 %, a využití kapacity z 87 % na 63 %. Územní měřítka se liší, proto nelze pokles za ORP mechanicky převést na město, odhadem však lze říci, že pro samotné město Příbram to znamená řádově o 100 dětí v ročníku méně.

Jako stresový test lze pro městskou síť použít obsazenost 60 až 70 %. Při kapacitě 1 298 míst bez Waldorfské MŠ by to odpovídalo přibližně 780 až 910 dětem; rovnoměrně rozdělené tři subjekty by tak měly průměrně asi 260 až 300 dětí. Z formálního hlediska tak nebudou v riziku nutnosti další restrukturalizace (počet dětí na subjekt neklesne ani v dlouhodobém horizontu pod 180 dětí); to však nemusí v dlouhodobém horizontu platit pro všechna pracoviště (místa výkonu činnosti) daných subjektů. Možná restrukturalizace míst výkonu činnosti by se však měla postupně v následujících letech a pouze v rámci jednotlivých organizací (tzn. nevyžadovala by další zásah zřizovatele do struktury škol).

5. Posouzení variant uspořádání MŠ

Při posuzování možných modelů uspořádání mateřských škol byla zohledněna taktéž finanční výhodnost jednotlivých variant. Zatímco pedagogickou práci hradí stát ze státního rozpočtu bez ohledu na organizační uspořádání škol (je hrazeno na třídu podle provozní doby školy), tak v dalších výdajích se výše státního financování liší.

Jedná se zejména o náklady na vedení a řízení organizace (pozice ředitele školy a tzv. odpočty přímé pedagogické činnosti pro zástupce ředitele školy). Při financování těchto činností platí, že čím větší organizace, tím méně úvazků nutných na zajištění chodu organizace stát financuje. Pro město Příbram lze uvažovat o 4 modelech uspořádání, viz tabulka:

Varianta	Ředitelská a podpůrná kapacita	Hlavní přínos	Hlavní nevýhoda
1 subjekt	3,71 úvazku	Nejnižší počet právních a administrativních duplicit.	Velmi široké řízení 15 pracovišť, vyšší koncentrace rizika, nejnižší rozsah státem financovaného vedení.
2 subjekty	4,90 úvazku	Střední míra centralizace a relativně jednoduchá struktura.	Nerovnoměrné varianty velikosti a stále velký rozsah řízení.
3 subjekty	6,00 úvazku	Nejlepší rovnováha řízení, odolnosti a pedagogické podpory.	O něco více duplicit než u jednoho nebo dvou subjektů.
Připojení k ZŠ	podle konkrétní školy	Možné sdílení některých služeb.	Přenáší další agendu na vedení ZŠ, oslabuje zaměření na předškolní vzdělávání a nemusí zvyšovat efektivitu.

Při velikosti města Příbram je varianta **spojení mateřských škol s blízkými základními školami nejméně vhodná**. Tato varianta sice může vest k určitým výhodám v pedagogické oblasti (lepší propojení jednotlivých stupňů vzdělávání, předpoklady pro nastavení procesů pro přechod z MŠ na ZŠ), zároveň však tato varianta dále zatěžuje ředitele jednotlivých ZŠ. Zároveň nevede k zefektivnění provozu a řízení mateřských škol, protože by vedla k roztržité soustavě sedmi mateřských škol bez vlastního vedení (tedy bez ředitelů zodpovědných výhradně za provoz mateřské školy). Jedná se o variantu vhodnou spíše pro menší zřizovatele.

Z ostatních variant se jeví jako nejvhodnější uspořádání do tří podobně velkých příspěvkových organizací. Údaje o ředitelské a podpůrné kapacitě vycházejí z modelu vypočteném podle stávajících legislativních pravidel pro nápočet tzv. odpočtů přímé pedagogické práce. Tři subjekty pro tento model rozdělují tak, že mají 16, 17 a 18 tříd, a to s kombinací šesti, a pěti pracovišť.

6. Konkrétní návrh na výslednou podobu sítě mateřských škol

MŠ	PRACOVIŠTĚ	KAPACITA	POČET DĚTÍ	POČET TŘÍD	NAPLNĚNOST
STARÁ PB	Rybička	39	38	2	97%
	Kličkova vila	50	50	2	100%
	Pod Svatou Horou	40	40	2	100%
	Jungmannova	110	88	4	80%
	V Zahradě	50	47	2	94%
	Pohádka	105	78	4	74%
	Celkem	394	341	16	86%
SÍDLIŠTĚ 1	Jana Drdy	212	100	4	97%
	Žežická		107	4	
	Klubíčko	80	68	3	85%
	Perníková chaloupka	84	68	3	80%
	28. října	84	69	3	82%
	Celkem	460	412	17	89%
SÍDLIŠTĚ 2	Bratři Čapků 279	196	89	4	86%
	Bratři Čapků 235		80	4	
	Školní 131	208	175	4	84%
	Škoní 130			4	
	Alternativní	40	40	2	100%
	Celkem	444	384	18	86%

Doporučený model tří příspěvkových organizací

- Každý subjekt má dlouhodobě počet dětí nad 180 i v nepříznivém demografickém scénáři.
- Skupiny jsou vyvážené počtem dětí, tříd a pracovišť a geografickou dostupností.
- Jednotlivá pracoviště si mohou zachovat název, pedagogický profil a odlišnosti školního vzdělávacího programu.
- Waldorfská MŠ zůstane v současném subjektu.

Alternativa právní formy: školská právnická osoba (ŠPO)

ŠPO je vedle příspěvkové organizace druhou právní formou, kterou může obec použít pro školy a školská zařízení.

Stručné výhody a nevýhody ŠPO

Téma	Výhody / možnosti ŠPO	Nevýhody / podmínky
Účel a činnost	Zákonem jasně vymezené vzdělávání a školské služby; školní stravování může být hlavní činností.	Užší účel než u PO; širší neškolské služby lze vykonávat jen jako doplňkovou činnost a nesmějí oslabit hlavní činnost.
Vznik a rejstříky	Jedna žádost pro rejstřík škol i rejstřík ŠPO, zápis není zpoplatněn a IČO přiděluje MŠMT.	ŠPO vzniká až právní mocí zápisu; harmonogram je více závislý na rejstříkovém řízení.
Organizace a řízení	Organizační jednotky mohou zachovat dosavadní názvy a mít vlastní místní vedení. U jediného veřejného zřizovatele se nezřizuje rada ŠPO.	Jeden ředitel zůstává statutárním orgánem celé ŠPO; široký rozsah řízení tím nezmizí.
Finance a účetnictví	Stejný přístup ke státnímu financování jako u PO; jednodušší účetní osnova a pružnější pravidla fondů.	Právní forma nepřináší automaticky více státních peněz ani provozní úsporu; je nutné změnit účetní a reportovací procesy.

Téma	Výhody / možnosti ŠPO	Nevýhody / podmínky
Majetek a transformace	Zákon jasně vymezuje kompetence zřizovatele a umožňuje vlastnictví, nájem nebo výpůjčku majetku.	Neexistuje institut majetku svěřeného do správy jako u PO; jsou nutné smluvní vztahy. Převod vyžaduje vyřešit zaměstnance, smlouvy, majetek a funkce ředitelů.

Hodnocení pro Příbram: jako základní doporučení ponechávám tři příspěvkové organizace MŠ a jednu příspěvkovou organizaci školního stravování, zejména kvůli kontinuitě zavedeného zřizovatelského, majetkového a účetního režimu. ŠPO nepřináší oproti formě příspěvkové organizace žádné finanční či jiné výhody a jedná se tak o institut vhodný zejména pro zřizování škol a školských zařízení více zřizovateli. Zřízení a fungování ŠPO je méně obvyklé než forma příspěvkové organizace, formu příspěvkové organizace tedy považuji za jistější.

6. Jedna příspěvková organizace školního stravování

Vyhláška č. 107/2005 Sb. umožňuje organizovat školní stravování prostřednictvím školní jídelny, školní jídelny-vývařovny a školní jídelny-výdejny. Zároveň požaduje ekonomicky a organizačně nejvhodnější zajištění. Právní základ pro kombinaci centrální výroby a místního výdeje tedy existuje.

Navržený subjekt (příspěvková organizace) převezme veškeré činnosti školního stravování od všech mateřských a základních škol a samostatných jídelen. Toto uspořádání neznamená vytvoření pouze jedné kuchyně-vývařovny. Sjednocený subjekt bude zřizovat síť vývařoven a výdejen podle kapacity, technického stavu, logistiky, potřeb škol a nákladů. V první etapě (období od převzetí školních jídelen) se doporučuje právě pouze právní a manažerské sjednocení; teprve provoz v rámci jedné organizace umožní vyhodnotit, které vývařovny mají dlouhodobě fungovat a které mohou být transformovány na výdejny.

Hlavní dopady sjednocení (viz zkušenosti již sjednocených jídelen: <https://www.sjp10.cz/#onas>):

- jednotné personální plánování, sdílené zastupování a menší potřeba rezervních úvazků na každém pracovišti;
- jedno ekonomické a administrativní vedení, jednotná evidence strážníků, plateb a skladů;
- společné soutěžení surovin, technologií, servisu a energií a důslednější kontrola nákupních cen;
- plán investic do vybavení a rekonstrukcí podle celoměstské potřeby místo izolovaných rozhodnutí jednotlivých škol;
- možnost zaměstnání/spolupráce s jednou nutriční poradkyní pro všechny provozy.

Organizační oddělení školního stravování je způsobem, jak **ředitelky a ředitele škol odbřemenit od nepedagogické zátěže** tak, aby se mohli více věnovat pedagogickému procesu. Nynější zodpovědnost ředitelek a ředitelů škol za školní stravování jim nepřináší žádnou odpovídající úlevu nebo kapacitní navýšení (nepromítá se do snížení pedagogické činnosti, nepřináší finanční prostředky na zajištění řízení školní jídelny).

Oddělení školního stravování od právních subjektů vykonávající činnost školy je již vyzkoušením režimem v řadě větších měst a městských částí.

Klíčový princip organizace: ředitelé škol odpovídají za vzdělávání a objednanou úroveň služby; ředitel stravovací organizace odpovídá za výrobu, výdej, personál, hygienu, kvalitu a hospodárnost. Vztahy musí být upraveny dohodou s jednotlivými školami s měřitelnými parametry kvality a postupem pro řešení stížností.

7. Potenciál finančních úspor při centralizaci stravování

Příloha tohoto materiálu obsahuje platovou inventuru nepedagogických pracovníků hrazených od roku 2026 z rozpočtu zřizovatele. Pro scénáře byly použity roční mzdové náklady zaměstnavatele připadající na registrovaného strávnicka.

Skupina	Počet vykázaných zařízení	Registrovaní strávnicki	Roční mzdové náklady	Vážený náklad / strávnicka
ZŠ a centrální jídelny	7	5 387	30,20 mil. Kč	5 605 Kč
MŠ s vlastním vykázaným nákladem	12	1 364	20,03 mil. Kč	14 682 Kč
Celkem	19	6 751	50,22 mil. Kč	7 439 Kč

Rozdíl jednotkových nákladů mezi ZŠ a samostatnými jídelnami na jedné straně a MŠ na druhé straně je očekávatelný: malé MŠ mají nízký počet strávnicků, ale potřebují minimální personální obsazení kuchyně. Proto je každý benchmark vztažen pouze k zařízení stejného typu.

Scénáře

Scénář	Cílový benchmark ZŠ / strávnick	Cílový benchmark MŠ / strávnick	Hrubá roční úspora	Podíl dnešních mzdových nákladů
Konzervativní: medián typu	5 980 Kč	14 933 Kč	2,82 mil. Kč	5,6 %
Realistický: hranice nejlepší čtvrtiny	4 862 Kč	13 997 Kč	6,26 mil. Kč	12,5 %
Ambiciózní: nejlepší zařízení	4 342 Kč	12 360 Kč	9,97 mil. Kč	19,9 %

Možná úspora byla vypočtena tak, že se pro každé zařízení porovnaly současné mzdové náklady s možnými budoucími náklady (ve variantě konzervativní/realistický/ambiciózní) a vypočtený rozdíl se promítl na všechny budoucí strávnicky nové organizace zajišťující školní stravování. Efektivnějším zařízením se náklad v modelu nezvyšuje. Nejefektivnějšími zařízeními podle provedeného benchmarkingu jsou mezi ZŠ a samostatnými jídelnami ŠJ Zátíší s 4 342 Kč na strávnicka a mezi mateřskými školami MŠ Jana Drdy s 12 360 Kč na strávnicka.

Pro finanční plán města doporučuji pracovat s realistickým provozním cílem 6,3 mil. Kč hrubé roční mzdové úspor, a to nejdříve pro druhý rok fungování samostatné organizace školního stravování. Ambiciózní scénář 10 mil. Kč je horní benchmark, nikoli doporučená okamžitá úspora.

Co čísla zahrnují a nezahrnují

- Zahrnují roční mzdové náklady zaměstnavatele u zaměstnanců stravování podle dat z provedeného benchmarku, včetně souvisejících zákonných odvodů a vykázaných složek.
- Nezahrnují potraviny, energie, vodu, dopravu, odpisy, opravy, IT, právní služby ani jednorázové náklady na převod zaměstnanců, smluv a majetku.
- Nejsou čistou rozpočtovou úsporou. Část potenciálu může být účelné použít na stabilizaci mezd, zvýšení kvality stravování, obnovu technologií apod.

Úspora má vznikat přednostně přirozenými odchody, neobsazováním duplicit, sdílením kapacit a změnou procesů; okamžitě plošné propouštění bez provozního projektu by ohrozilo zajištění služeb školního stravování.

8. Rizika a podmínky úspěchu

Pro mateřské školy:

Riziko	Možný dopad	Doporučené opatření
Příliš široký záběr MŠ	Slabší kontakt vedení s pracovišti a rodiči.	Tři vyvážené subjekty, vedoucí pracovišť, jasné kompetence a pravidelné návštěvy.
Ztráta identity pracoviště	Obavy rodičů a zaměstnanců.	Zachovat názvy, samostatné školní vzdělávací programy a komunikaci jednotlivých pracovišť; vysvětlit, že právní sloučení, resp. splnutí neznamená zavření pracoviště ani změnu pedagogického přístupu.
Personální nejistota	Odchod klíčových pracovníků a provozní výpadky.	Včasná komunikace, transparentní výběr vedení a využití přirozené fluktuace. Z tohoto důvodu se doporučuje splnutí (výběr nového vedení).
Procesní a právní zpoždění	Komplikace v procesu zápisu do rejstříku škol a školských zařízení.	Předběžná konzultace s krajem a časová rezerva.

Pro zajištění školního stravování:

Pokles kvality stravování	Stížnosti, dietní nebo logistická selhání.	Dohod o fungování spolupráce mezi řediteli škol a zařízením školního stravování, průběžné monitorování kvality obcí i veřejností.
Úspory pouze na papíře	Náklady se přesunou nebo narostou jinde.	Zadat vedení nové organizace vytvořit plán úspor pro následující roky.
Obavy vedení škol	Nedostatečná spolupráce na převodu činnosti, negativní komunikace	Projednat s ředitelkami a řediteli škol; prezentovat výhody nového uspořádání. Spojit organizační změnu ve školním stravování se splnutím mateřských škol.

9. Harmonogram

Následující harmonogram vychází z konzultací se školským rejstříkem (krajským úřadem).

Období	Klíčové kroky
Červen – říjen 2026	Projednání záměru s ředitelkami dotčených škol a krajským úřadem (orgán, který vede rejstřík škol a školských zařízení).
Září 2026	Usnesení zastupitelstva – schválení záměru sloučení/splnutí mateřských škol a reorganizace zařízení školního stravování
Červen 2027	Schválení nových zřizovacích listin zastupitelstvem města
Září 2027	Podání žádosti o provedení změn do rejstříku škol a školských zařízení.
Září 2027	Odvolání dosavadních ředitelek rušených příspěvkových organizací z vedoucího pracovního místa ředitele školy/školského zařízení.
Září – listopad 2027	Vyhlášení a realizace konkurzních řízení na pracovní místa ředitelů/ředitelek škol.
31.12.2027	Zánik příspěvkových organizací, které dosud vykonávaly činnost mateřské školy nebo činnost školního stravování; výmaz činnosti školních jídelen u základních škol.
1.1.2028	Účinnost zápisu změn do školského rejstříku; převzetí činnosti nástupnickými organizacemi; vstup nástupnických organizací jako zaměstnavatele do pracovněprávních vztahů; přechod majetku.

Pozn.: harmonogram počítá s časovou rezervou oproti zákonné povinnosti.

10. Měřítka úspěchu po prvním roce od provedení změn

- Všechny příspěvkové organizací vykonávající činnost školy splní podmínky § 179a (minimálně 180 dětí) a každá ze tří MŠ organizací má bezpečnou demografickou rezervu.
- Všechna stávající pracoviště MŠ zůstávají dostupná.
- Nedojde ke zhoršení hygienických podmínek, času přepravy a dostupnosti školního stravování.
- Ředitelé škol tráví méně času provozní agendou (od břemene ředitelů) a více času tráví pedagogickým vedením.
- Vedení příspěvkové organizace zajišťující školní stravování představí plán zefektivnění zajištění služeb.

11. Návrh usnesení zastupitelstva

Následující text je pracovní návrh politického zadání. Konečné usnesení o konkrétním splnutí bude vyžadovat samostatné přílohy se zřizovacími listinami, dnem účinnosti a přesným majetkovým, smluvním a pracovněprávním nástupnictvím.

Zastupitelstvo města Příbram

1. schvaluje záměr splynutí současných mateřských školách zřizovaných městem do tří nově vzniklých příspěvkových organizací při zachování stávajících pracovišť;
2. schvaluje záměr reorganizovat poskytování školního stravování do jedné samostatné příspěvkové organizace zajišťující školní stravování ve všech městech zřizovaných mateřských a základních školách;
3. ukládá Radě města Příbram a Odboru školství, kultury a sportu:
 - a. projednat nové organizační uspořádání s dotčenými řediteli;
 - b. informovat zaměstnance a rodičovskou veřejnost o důvodech a výhodách nového organizačního uspořádání;
 - c. konzultovat s Krajským úřadem Středočeského kraje a orgány ochrany veřejného zdraví podmínky pro nové organizační uspořádání;
4. požaduje dodržet termíny časového harmonogramu předloženého zastupitelstvu tak, aby cílové uspořádání bylo plně funkční od 1. ledna 2028.

12. Zdroje a poznámky

- Interní podklad: „Organizační uspořádání mateřských škol v Příbrami_pro ředitelky MŠ“
- Interní podklad: „Strategie rozvoje školství pro město Příbram (Analytická, Návrhová a Implementační část)_vypořádání připomínek-leden 1“, zejména tabulky 14, 15 a 19.
- Metodický podklad MŠMT: „Školská právnická osoba 2026 – průvodce a metodický návod pro obce, kraje a ředitele škol a školských zařízení zřizovaných obcemi a kraji“.
- Interní podklad: „Příbram - analýza nákladů škol a školských zařízení_verze 1.1(2)“, zejména list Souhrn a platové inventury jednotlivých zařízení.
- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon
- Zákon č. 267/2025 Sb., novela školského zákona
- Důvodová zpráva k novele školského zákona
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování